

คำวินิจฉัย (ฟัตวา) จุฬาราชมนตรี ที่ 06/2556

เรื่อง การให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคโปลิโอและโรคอื่น ๆ

คำถาม : การให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ สามารถกระทำได้หรือไม่ ?

คำวินิจฉัย

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحابه أجمعين ... وبعد :

หลังจากได้พิจารณาศึกษาบทวิจัย หลักศาสนบัญญัติและสถิติการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ แล้ว พบว่า วัคซีนดังกล่าวทั้งชนิดรับประทานและฉีดสามารถป้องกันและลดอัตราการเป็นโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ ในเด็กได้และสถานิติศาสตร์อิสลามนานาชาติ (International Islamic Fiqh Academy) โดยองค์การที่ประชุมอิสลาม (Organization of the Islamic Conference หรือ OIC) ได้รณรงค์และส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกกว่า 57 ประเทศ ซึ่งมีประชากรรวมกว่า 1.2 พันล้านคนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ความพยายามในการกำจัดโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ ให้หมดสิ้นไป

ดังนั้น จึงเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของพ่อแม่และผู้ปกครองในการนำลูกหลานของตนไปรับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ ณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและรักษาไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของร่างกายที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้ และนับเป็นความโปรดปรานอันยิ่งใหญ่ที่ทรงสร้างมนุษย์ให้มีสรีระที่งดงามที่สุดกว่าสรรพสิ่งทั้งปวง ดังพระองค์ตรัสว่า

﴿ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴾

ความว่า “แท้จริง เราได้บังเกิดมนุษย์มาในรูปแบบที่สวยงามยิ่ง” (อัลติิน : 4)

และอัลลอฮ์ทรงใช้มนุษย์ให้ดูแลตนเองให้สุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์และให้หลีกเลี่ยงภัยอันตราย อย่างสุดความสามารถ ดังพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾

ความว่า “และอย่าปล่อยตัวของสุเจ้าลงสู่ความหายนะ จงทำดีเถิด เพราะอัลลอฮ์ทรงรักผู้ทำดีเสมอ” (อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 195)

และมีปรากฏในวจาณะของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

“لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ”

ความว่า “จะต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น” (อิบนุมาญะฮ์ : 2341)

นอกจากนี้ศาสนาอิสลามยังได้ส่งเสริมให้แสวงหาปัจจัยยังชีพเพื่อสร้างความเข้มแข็งและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังวจาณะของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

“الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ”

ความว่า “ผู้ศรัทธาที่เข้มแข็งย่อมดีและเป็นที่ยกย่อง ณ อัลลอฮ์มากกว่าผู้ศรัทธาที่อ่อนแอ” (มุสลิม : 2664)

ทั้งนี้อิสลามได้กำหนดหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรหลานให้แก่พ่อแม่ต้องรับผิดชอบ ตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังวจาณะของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

“كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، فَالِإِمَامُ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ فِي أَهْلِهِ ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا”

ความว่า “ทุกคนในหมู่พวกท่านเป็นผู้รับผิดชอบและทุกคนในหมู่พวกท่านต้องถูกสอบสวนถึงผู้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของตน ผู้นำเป็นผู้รับผิดชอบและต้องถูกสอบสวนถึงผู้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของตน สามีเป็นผู้รับผิดชอบในครอบครัวของตน และต้องถูกสอบสวนถึงผู้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของตน ภรรยาเป็นผู้รับผิดชอบในบ้านสามีของนาง และนางต้องถูกสอบสวนถึงผู้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของนาง” (อัล-บุคอรีฮ์ : 853)

และนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ส่งเสริมให้มีการเยียวยารักษาด้วยการป้องกันและรักษาโรคต่างๆ ดังวจาณะของท่านว่า

“مَا أَنْزَلَ اللَّهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً”

ความว่า “อัลลอฮ์มิได้ทรงให้เกิดโรคเพียงอย่างเดียว แต่พระองค์ยังได้ประทานการรักษามาให้ด้วย” (อัล-บุคอรีย์ : 5354)

ดังนั้นการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคโปลิโอและโรคอื่นๆ ในเด็กจึงเป็นวิธีการป้องกันโรคที่อาจเกิดขึ้นในเด็ก หรือปัจจุบันเรียกว่า เวชศาสตร์ป้องกัน ซึ่งเป็นหลักการที่อิสลามยอมรับมาแต่เดิม ดังจะเห็นของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

“مَنْ تَصَبَّحَ بِسَبْعِ تَمْرَاتٍ مِنْ عَجْوَةٍ لَمْ يَضُرَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ سُمْ وَلَا سِحْرٌ”

ความว่า “ผู้ใดเริ่มต้นเช้าตรู่ด้วยการรับประทานอินทผลัมอัจวะห์ 7 ผล พิษและคุณไสยจะไม่ทำอันตรายเขาผู้นั้นได้ในวันนี้” (อัล-บุคอรีย์ : 356, มุสลิม : 2047)

และการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคโปลิโอหรือโรคอื่นๆ นั้นมิได้หมายความว่าขาดการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ (อัต-ตะวักกุล) หากแต่เป็นวิธีการป้องกันที่ดำเนินไปพร้อมกับการมอบหมายต่ออัลลอฮ์ และหวังในความเมตตาของพระองค์ที่จะคุ้มครองเด็กให้ห่างไกลจากโรคดังกล่าว ซึ่งเป็นวิธีการป้องกันที่ดีกว่าการรักษาภายหลังจากเกิดโรคแล้ว

والله اعلم بالصواب

อาซิส พิทักษ์คุมพล

จุฬาราชมนตรี

